

۲. انقلاب، اصلاحات و انتخابات

سیدحمید سیدی

ا گذشت سه دهه از انقلاب اسلامی ایران، فرصتی کافی برای ارزیابی این واقعه مهم از دستاوردها و ناکامی های آن است. رویدادی که عنوان مردمی ترین انقلاب قرن را به خود اختصاص داد و گرایش های مختلف و گاه متضاد را برای دستیابی به هدف سرنگونی رژیم دوشانوش هم به حرکت درآورد. همزمان با سالروز انقلاب هر سال برنامه های مختلفی به منظور بزرگداشت این حادثه تاریخی برگزار می شود که البته بیشتر جنبه رسمی دارد و کمتر به آسیب شناسی همه جانبه آن پرداخته می شود. در کنار فرآیند های رسمی از انقلاب و بازگویی حوادث آن از تریبون های رسمی و دولتی که اغلب نگرشی یکسویه داشته و به دنبال مصادره انقلاب به نفع گروهی خاص است دست اندرکاران "آیین" بر آن شدند تا از منظری اصلاح طلبانه و روشنفکرانه به این اتفاق مهم تاریخی بپردازند و مسائلی را که پیرامون انقلاب مطرح است و کمتر مجال طرح و بررسی در فضای یکسویه رسمی می یابند، واکاوی کنند.

به نظر ما خواست تاریخی مردم ایران در یکصد سال گذشته استقلال طلبی، آزادی خواهی و پیشرفت و عدالت بوده است. ایرانیان طی این سال ها در راه مبارزه با استبداد، استعمار و عقب ماندگی، مجاهدت ها و تلاش های بسیاری کرده اند و با پشت سر گذاشتن وقایع و تجارب بسیار، هنوز به سر منزل مقصود نرسیده اند. شعار اصلی انقلاب اسلامی ایران یعنی استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی تجلی خواست های تاریخی ملت بود. اما پرسش اساسی این است که نظام برآمده از این انقلاب تا چه حد توانسته است در جهت تحقق این خواست ها گام بردارد؟

اگر انقلاب با هدف دگرگون کردن ساختارها برای رسیدن به خواست های تاریخی صورت می گیرد امروز دغدغه اصلی این است که چرا برای نیل به این مهم در یکصد سال گذشته دو انقلاب بزرگ اجتماعی رخ داده است؟ شکی نیست که انقلاب اسلامی پدیده ای بی نظیر در این مسیر و متکی بر اهداف متعالی برای بهبود وضعیت مردم در همه زمینه ها بوده است. ظریفی است که نظام مستقر شده بر پایه آن نیز به دنبال همین هدف ها باشد. اگر در ارزیابی متصفانه کارنامه ۳۰ ساله نظام جمهوری اسلامی، نقاط ضعف و قوت را در کنار هم ببینیم، نمی توانیم نتیجه درستی به دست آوریم و با نگرش نادرست در آغاز دهه چهارم انقلاب به جز تکرار تجارب نامرچام تاریخی، حاصلی نخواهیم داشت: "انقلاب اسلامی" بخش مهمی از میراث تاریخی ملت ماست و "جمهوری اسلامی" نظامی برخاسته از خواست عموم ملت، بررسی زمینه ها، وضعیت و آینده آن و مسائلی از این دست دغدغه های جمعی از اصحاب اندیشه و فرهنگ است که در هم اندیشی آیین در آستانه سی امین سال انقلاب مطرح شد و سعی شد در این شماره خارج از شتابانگی های رایج مطبوعاتی دنبال شود و از خاطر خوانندگان گرامی بگذرد. از این رو پرونده بخش نامالمت ایرانی

این شماره بررسی انقلاب اسلامی با رویکردی اصلاح طلبانه است. ۲. "دموکراسی" به عنوان بهترین روش اداره حکومت در جهان کنونی امری پذیرفته شده است. گردش قدرت و چرخش مسئولان در این شیوه از حکومت داری از مسیر انتخابات می گذرد. انقلاب اسلامی ایران نقطه پایانی بود بر نظام استبدادی شاهنشاهی و با هدف رهایی از نظام سلطه و احیای کرامت انسانی و اداره حکومت به وسیله خود مردم و تعیین حق سر نوشته نوبت بخش دهنان، روح مردم سالاری در جامعه ستم کشیده و استبدادزده ایران بود. یکی از بزرگترین تهدیدها در سال های اخیر، محدود کردن حق انتخاب مردم بوده است و بیم آن می رود که مهم ترین ثمره نظام جمهوری اسلامی حتی برگزاری متعدد انتخابات از نخستین روزهای استقرار نظام (حتی در شرایط جنگ) تاکنون، دستخوش اعمال سلیقه ها و تنگ نظری های جناحی شود. نظامی که میزان آن در باور بنیانگذارش "رای ملت" است با برگزاری انتخابات سالم، آزاد، رقابتی و عادلانه می تواند آنگوی دیگر کشورها شود و نمونه بارز مردم سالاری سازگار با دین باشد. انتخابات رکن جدایی ناپذیر دموکراسی است و اگر بخواهیم هرگونه تحول و بهبود در اداره امور کشور با کمترین هزینه و بیشترین دستاورد همراه باشد انتخابات محمل این تحول و اصلاح است. انتخابات دوره دهم ریاست جمهوری که در اواخر بهار آینده برگزار خواهد شد مهم ترین رخداد سیاسی کشور است. هر نتیجه ای که از انتخابات سالم، آزادانه، رقابتی و عادلانه حاصل شود نتیجه ای مبارک است و قوام بخش مردم سالاری خواهد بود. انقلاب، اصلاحات و انتخابات هر یک به شکلی منشاء تحول و تغییرند. اولی تحول در ساختار است دیگری دگرگونی شیوه ها است و آخری سازوکار مناسب این تغییر است.

آیین هم که خود از تبار اصلاحات و محصول آن است و هرگونه دگرگونی و تحول رو به پیشرفت را در کشور جز از طریق اصلاحات و در چارچوب قانون اساسی ممکن نمی داند از این شماره با گشودن بخش جامعه و انتخابات سعی خواهد کرد در حد توان خود به این مساله بپردازد.

۳. بهار که از راه برسد بر عمر آیین هم یکسال افزوده می شود. دور جدید انتشار آیین در نخستین بهار بعد از اصلاحات آغاز شد و اکنون در آستانه بهاری دیگر، چشم به تحولات پیش رو دارد. آیین با بضاعت اندک خود توانسته است در این روزهای سخت حلقه وصلی بین اصحاب اندیشه و فرهنگ و سیاست باشد و به جد معتقد است باب اصلاح در این زمان، جز با هم نشینی این سه گروه و گفت و گوی میانی روشنفکران دانشمندان و سیاستورزان گشوده نخواهد شد. آیین تلاش نموده تا حلقه ای بر این و در این باب باشد. آیین در سرزمین اندیشه ایران بگری نوازشنده است که تا پیشگفتار بردهد بسیار مانده است. بار و برگه آن یاری یکدیگر اندیشمندان و فعالان حوزه سیاست و فرهنگ و اندیشه است.

وعدله که های ما